

Středa, 9. září 2015

P8_TA(2015)0312

Zvyšování uplatnění dívek prostřednictvím vzdělávání v EU

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. září 2015 o posílení postavení dívek v EU prostřednictvím vzdělávání (2014/2250(INI))

(2017/C 316/18)

Evropský parlament,

- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,
- s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte,
- s ohledem na článek 2 a čl. 3 odst. 3 druhý pododstavec Smlouvy o Evropské unii (SEU) a na článek 8 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP),
- s ohledem na Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen ze dne 18. prosince 1979,
- s ohledem na článek 23 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na Pekingskou deklaraci a akční platformu přijaté na čtvrté světové konferenci o ženách dne 15. září 1995 a na následující výsledné dokumenty přijaté na zvláštních zasedáních OSN Peking+5 (2005), Peking+15 (2010) a Peking+20 (2015),
- s ohledem na Evropský pakt pro rovnost žen a mužů (2011–2020) přijatý Evropskou radou v březnu 2011,
- s ohledem na Úmluvu Rady Evropy o předcházení násilí páchanému na ženách a domácímu násilí a boji proti němu (Istanbulská úmluva) z května 2011,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 21. září 2010 nazvané „Strategie pro rovnost žen a mužů 2010–2015“ (COM(2010)0491),
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. března 2013 o odstranění genderových stereotypů v EU ⁽¹⁾,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání (přepřacované znění) a směrnici Rady 2004/113/ES ze dne 13. prosince 2004, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/73/ES ze dne 23. září 2002, kterou se mění směrnice Rady 76/207/EHS o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy, pokud jde o přístup k zaměstnání, odbornému vzdělávání a postupu v zaměstnání a o pracovní podmínky,
- s ohledem na své usnesení ze dne 10. března 2015 o pokroku dosaženém v Evropské unii v oblasti rovnosti mužů a žen ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Přijaté texty P7_TA(2013)0074.

⁽²⁾ Přijaté texty, P8_TA(2015)0050.

Středa, 9. září 2015

- s ohledem na nezávislou zprávu z roku 2009, již zadalo Generální ředitelství pro vzdělání a kulturu Evropské komise (GR EAC),
 - s ohledem na doporučení Výboru ministrů Rady Evropy CM/Rec(2007)13 z 10. října 2007 členským státům týkající se začleňování hlediska rovnosti žen a mužů v oblasti vzdělávání,
 - s ohledem na „Soubor osvědčených postupů na podporu vzdělávání bez sexistických stereotypů k určení způsobů provádění opatření, která jsou součástí doporučení Výboru ministrů o začleňování hlediska rovnosti žen a mužů v oblasti vzdělávání“ (novelizovaný 12. března 2015), šířený Radou Evropy,
 - s ohledem na doporučení Výboru ministrů Rady Evropy Rec(2003)3 členským státům ohledně vyvážené účasti žen a mužů v politickém a veřejném rozhodovacím procesu přijaté dne 12. března 2003,
 - s ohledem na sdělení mezinárodní organizace práce (MOP) nazvané „Ženy a svět žen“ přijaté u příležitosti Mezinárodního dne žen v roce 2015
 - s ohledem na „Šetření života lesbických žen, homosexuálů, bisexuálů a transsexuálů v EU“, které zveřejnila Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA) v roce 2013,
 - s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví a stanovisko Výboru pro rozvoj (A8-0206/2015),
- A. vzhledem k tomu, že vzdělání je základem odpovědného občanství, je zásadní pro zajištění rovnosti žen a mužů a posílení postavení dívek a je základním lidským právem a právem každého dítěte;
- B. vzhledem k tomu, že vzdělávání a odborná příprava dívek a žen je významnou evropskou hodnotou, základním lidským právem a hlavním faktorem pro posílení postavení dívek a žen na společenské, kulturní i profesionální úrovni, jakož i pro plné využívání veškerých dalších sociálních, hospodářských, kulturních a politických práv a v důsledku toho pro prevenci násilí páchaného na ženách a dívkách;
- C. vzhledem k tomu, že vzdělání může proměnit společnost a přispívat k sociální, hospodářské, politické a genderové rovnosti;
- D. vzhledem k tomu, že podle studie generálního ředitelství Evropského parlamentu pro vnitřní politiky není do vzdělávacího systému globálně zapojeno 30 milionů dívek ve věku základní školní docházky;
- E. vzhledem k tomu, že chudoba, sociální vyloučení a nedostatečná či nedostatečně dostupná síť předškolních, školních a mimoškolních zařízení patří k největším překážkám, jež dívkám brání v přístupu ke vzdělávání;
- F. vzhledem k tomu, že pouze státy mohou poskytovat bezplatné povinné všeobecné vzdělávání, jež je základním předpokladem pro zajištění rovných příležitostí pro obě pohlaví;
- G. vzhledem k tomu, že rozpočtové škrty v oblasti vzdělávání, jež jsou do značné míry důsledkem úsporných politik prosazovaných EU, ohrožují bezplatné vysoce kvalitní veřejné vzdělávání, a tím přispívají k prohlubování nerovnosti;
- H. vzhledem k tomu, že kvalitní veřejné vzdělávání by mělo být bezplatné a dostupné všem dětem bez jakékoli diskriminace a bez ohledu na status pobytu;

Středa, 9. září 2015

- I. vzhledem k tomu, že chudoba má velký vliv na rovný přístup ke vzdělávání kvůli přímým i nepřímým výdajům spojeným se školní docházkou dětí a přístup ke vzdělávání, a zvláště vysokoškolskému, je obzvláště obtížný pro mladé lidi z nízkopříjmových rodin, což vede k posilování tradice upřednostňování vzdělání chlapců;
- J. vzhledem k tomu, že genderové stereotypy přisuzují ženám a mužům odlišné, vymezené a omezené role, které utváří velký počet sociálních proměnných a které šíří a opakují rodiče, vzdělávací instituce a sdělovací prostředky; vzhledem k tomu, že osoby přijímají genderové role v rámci socializace v období dětství a dospívání, a proto tyto role ovlivňují jejich život a mohou omezovat osobní rozvoj žen i mužů;
- K. vzhledem k tomu, že genderové stereotypy mají na rozhodnutí žáků ve škole o vzdělávání a odborné přípravě dopad, který může ovlivnit jejich volby po celý život, a má tudíž značné důsledky pro trh práce, na němž se ženy stále potýkají s horizontální i vertikální segregací; vzhledem k tomu, že některá odvětví jsou z tohoto důvodu stále považována za „mužská“ a odměny v těchto odvětvích soustavně dosahují vyšší úrovně než v odvětvích považovaných za „ženská“;
- L. vzhledem k výraznému vlivu sociálního prostředí, postojů rodiny, vrstevníků, vzorových modelů a učitelů, jakož i školicích a poradenských středisek pro výběr studijního zaměření pro při výběru oborů studia a při změně stereotypů týkajících se pohlaví, a vzhledem k tomu, že učitelé přispívají ke společenským změnám svými postoji a pedagogickými postupy a jsou tak zásadní pro prosazování rovnosti žen a mužů, diversity a vzájemného porozumění a úcty; vzhledem k tomu, že učitelé jsou v kontaktu s rodiči, a mohou tak zvyšovat jejich povědomí o rovnosti žen a mužů, jakož i o potenciálu jejich dětí;
- M. vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů se musí uplatňovat na všech úrovních vzdělávacího systému s cílem podporovat hodnoty spravedlnosti a demokratického občanství dívek a chlapců, žen a mužů s cílem vybudovat skutečné partnerství mezi muži a ženami jak ve veřejné, tak v soukromé oblasti;
- N. vzhledem k tomu, že v oblastech, v nichž převažují muži, jako je věda, inženýrství, technologie, matematika a podnikání, je zapotřebí více ženských vzorů, přičemž účinnými nástroji k posílení postavení dívek v těchto oblastech jsou sítě mentorství a vzájemné vzdělávání;
- O. vzhledem k tomu, že podle dostupných údajů je finanční ohodnocení kvalifikací a zkušeností u žen nižší než u mužů a ženy i nadále nesou zodpovědnost za větší část péče o rodinu a další závislé osoby, což omezuje jejich přístup k zaměstnání na plný úvazek; vzhledem k tomu, že rovnost mezi ženami a muži by měla zahrnovat ocenění práce žen a vzdělávání chlapců a mužů v oblastech, v nichž běžně převažují ženy; vzhledem k tomu, že pokrok v politikách podpory péče o děti a mateřské a otcovské dovolené v celé Evropě přispěje ke zlepšení vyhlídek žen na zaměstnání, k posílení jejich hospodářského postavení a k boji proti genderovým stereotypům, což posílí postavení dívek na všech úrovních vzdělávání;
- P. vzhledem k tomu, že ačkoli mají ženy častěji pokročilé středoškolské a vysokoškolské vzdělání, jejich obory vzdělání i pracovní činnosti souvisejí především s úkoly, které opakují a šíří stávající sociální a hospodářské struktury, a je nutné zvýšit zapojení žen do odborného vzdělávání v oborech souvisejících s matematikou, přírodními vědami, inženýrstvím a technologiemi (STEM);
- Q. vzhledem k tomu, že rovnoměrnější rozdělování vzdělávacích zdrojů by vedlo k lepšímu přístupu dívek na trh práce a vyvážená účast žen a mužů na trhu práce by mohla stimulovat hospodářské perspektivy Evropské unie;

Středa, 9. září 2015

- R. vzhledem k tomu, že evropské a vnitrostátní orgány by měly podporovat rovnost žen a mužů ve vzdělávacích institucích veškerými dostupnými prostředky a vzdělání v oblasti pohlaví by mělo být základní součástí školních osnov a výukových programů; vzhledem k tomu, že evropské a vnitrostátní orgány musí zajistit, aby výukové materiály neobsahovaly diskriminační obsah;
- S. vzhledem k tomu, že formální osnovy zohledňují kulturní a sociální hlediska každého členského státu a ovlivňují budování identity dívek a chlapců; vzhledem k tomu, že neformální osnovy představují doplněk formálních osnov a skryté osnovy jsou společné všem situačním definicím osnov; vzhledem k tomu, že všechny tyto typy osnov jsou důležité při budování identity dívek a chlapců a místní orgány hrají díky své blízkosti k vzdělávacím institucím klíčovou úlohu pro neformální vzdělávání;
- T. vzhledem k tomu, že pokud jde o boj proti nerovnosti žen a mužů, je nutný stálý pedagogický dohled nad učebními osnovami, cíli rozvoje a výsledky učení, obsahem, strategiemi, materiály, hodnocením, programy a plány předmětů, jakož i jejich monitorování a hodnocení, což je úlohou výzkumných středisek pro vzdělávání a specialistů na rovnost mužů a žen;
- U. vzhledem k tomu, že násilí na ženách je hlavní překážkou rovnosti žen a mužů a lze proti němu bojovat vzděláním; vzhledem k tomu, že ne všechny země EU ratifikovaly Istanbulskou úmluvu a EU má zodpovědnost v oblasti zahájení a financování projektů podporujících rovnost žen a mužů;
- V. vzhledem k tomu, že násilí na základě pohlaví páchané ve školách zahrnuje sexuální, fyzické nebo psychické násilí působené dětem na základě genderových stereotypů a společenských norem; vzhledem k tomu, že takové násilí je hlavní překážkou přístupu, účasti a úspěchu;
- W. vzhledem k tomu, že ženy a dívky se zdravotním postižením nebo zvláštními vzdělávacími potřebami jsou vystaveny vícenásobné diskriminaci; vzhledem k tomu, že situaci dívek lze zlepšit pouze tehdy, bude-li přístup k vysoce kvalitnímu vzdělávání rovný, nebude určován touto diskriminací a ta v něm nebude bránit, a to v plném souladu se zásadami začleňování;
- X. vzhledem k tomu, že při určování zvláštních vzdělávacích potřeb panují značné rozdíly; vzhledem k tomu, že u chlapců existuje vyšší pravděpodobnost, že bude zjištěno, že mají zvláštní potřeby, zejména potíže „nenormativní povahy“, například syndrom poruchy pozornosti (ADS) či dyslexii, v případech, kdy odborný názor hraje větší úlohu při určování těchto potřeb;
- Y. vzhledem k tomu, že číst a psát neumí 17 % dospělých osob na celém světě, přičemž dvě třetiny z nich (493 milionů) tvoří ženy ⁽¹⁾;

Obecná doporučení

1. vyzývá členské státy, aby prováděly a zlepšovaly opatření s cílem uplatňovat rovnost žen a mužů na všech úrovních vzdělávání a plně začlenily zlepšování povědomí o genderových otázkách do odborné přípravy učitelů, jakož i všech dalších kategorií pracovníků ve školách, např. školních lékařů, zdravotních sester, psychologů, sociálních pracovníků a pedagogů, a aby rovněž zajistily zavedení mechanismů, které umožní v rámci celého vzdělávacího systému prosazování, provádění, monitorování a vyhodnocování rovnosti žen a mužů v rámci vzdělávacích institucí;
2. vyzývá členské státy, aby podporovaly demokratizaci vzdělávání a další podmínky, které jsou nezbytné k tomu, aby vzdělávání poskytované at ve školách, nebo jinými způsoby předávání znalostí přispělo k dosažení rovnosti žen a mužů a rovných příležitostí, k překonání ekonomických, sociálních a kulturních nerovností, k podpoře osobního rozvoje a ducha tolerance, solidarity a odpovědnosti a k usnadnění sociálního pokroku a demokratické účasti na životě společnosti;

⁽¹⁾ <https://europa.eu/eyd2015/cs/eu-european-parliament/posts/every-girl-and-woman-has-right-education>

Středa, 9. září 2015

3. vyzývá členské státy, aby zajistily, že jedním z cílů jejich vzdělávacích systémů bude i vzdělávání v otázce dodržování základních práv a svobod a rovných práv a příležitostí pro ženy i muže a aby zásady kvality jejich systémů zahrnovaly odstranění překážek bránících skutečné rovnosti žen a mužů a podporu úplné rovnosti mezi nimi;
4. vyzývá k podpoře celostního přístupu k formálnímu a neformálnímu vzdělávání ve školách, citlivého zahrnutí lidských práv, lidské důstojnosti, rovnosti žen a mužů a rozvoje sebevědomí, podpory nezávislého a informovaného rozhodování pro dívky a ženy, a to jak v rovině osobní, tak i na pracovní úrovni; uznává, že vzdělávání v oblasti rovnosti žen a mužů musí doplňovat občanskou výchovu v oblasti demokratických hodnot a musí být zakotveno ve výukovém prostředí zohledňujícím rovnost žen a mužů na základě jejich práv, v němž chlapci a dívky získají poznatky o svých právech a zkušenosti s demokratickým procesem například v rámci demokratického řízení své školy;
5. vyzývá tvůrce politik v oblasti vzdělávání v Komisi a členských státech, aby zajistili, že závazek k zajištění rovnosti žen a mužů přejde od vyhlášení zásad a dojde k podstatnému zvýšení úsilí a prostředků, které jsou na ni vynakládány, připomíná, že vzdělání má základní význam pro provedení změny kultury;
6. upozorňuje, že ženy tvoří většinu (60 %) absolventů vyššího vzdělání v EU, ale míra jejich zaměstnanosti ani vývoj jejich profesního postupu neodrážejí jejich plný potenciál; zdůrazňuje, že dosažení dlouhodobého hospodářského růstu podporujícího začlenění závisí na odstranění rozdílů mezi dosaženým vzděláním žen a jejich postavením na trhu práce, zejména prostřednictvím odstranění horizontální i vertikální segregace;
7. zdůrazňuje, že vzdělávání je důležitým nástrojem, který ženám umožňuje, aby se plně účastnily sociálního a hospodářského rozvoje; zdůrazňuje, že opatření v oblasti celoživotního učení jsou klíčová k tomu, aby ženám poskytla dovednosti, jež jim umožní vrátit se do zaměstnání nebo získat lepší zaměstnání, vyšší příjem a lepší pracovní podmínky;
8. vyzývá členské státy, aby navýšily klíčové investice do vzdělávání, aby všichni lidé mohli využívat vysoce kvalitního bezplatného veřejného vzdělávání;
9. vyzývá členské státy, aby zajistily, aby jejich orgány odpovědné za oblast vzdělávání zaručily ženám i mužům stejné právo na vzdělávání tím, že mezi cíle a opatření v této oblasti aktivně zahrnou i zásadu rovného zacházení, čímž zamezí vzniku nerovností mezi ženami a muži, k nimž dochází v důsledku sexistického chování a souvisejících společenských stereotypů;
10. žádá Komisi, aby zajistila, že toto doporučení bude předáno vnitrostátním orgánům odpovědným za provádění vzdělávacích politik na ústřední, regionální a místní úrovni, jakož i řídicím orgánům škol a regionálním a místním orgánům;
11. zdůrazňuje potřebu podporovat rovné zastoupení žen a mužů ve vedení a řízení orgánů zodpovědných za dohled nad vzdělávacími institucemi a jejich správou, zejména mezi vedoucími pracovníky a řediteli škol a v oblastech, v nichž jsou ženy nedostatečně zastoupeny, jako jsou přírodní vědy, technologie, inženýrství a matematika (STEM), protože to dívkám poskytne pozitivní vzory;
12. zdůrazňuje, že dívky, kterým není školní docházka povolena, jsou častěji vystaveny domácímu násilí;
13. naléhavě vyzývá Komisi, aby co nejdříve zahájila proces přistoupení EU k Istanbulské úmluvě; vyzývá členské státy, aby úmluvu ratifikovaly, a rovněž vyzývá EU a členské státy, aby společně usilovaly o rovnost pohlaví ve vnějších vztazích Unie; zdůrazňuje úzkou souvislost mezi genderovými stereotypy, šikanou, kybernetickou šikanou a násilím na ženách a nutnost bojovat proti nim již od raného věku; zdůrazňuje, že Istanbulská úmluva vyzývá smluvní strany k tomu, aby do formálních školních osnov a na všech úrovních vzdělávání zavedly školicí materiály týkající se takových otázek, jako jsou nestereotypní genderové role, vzájemná úcta, nenásilné řešení konfliktů v mezilidských vztazích, násilí na základě pohlaví a právo na nedotknutelnost lidské osobnosti, které by byly upraveny podle rozvíjejících se schopností žáků a studentů;

Středa, 9. září 2015

14. vyzývá všechny členské státy, aby důsledně investovaly do produkce informačních, motivačních a vzdělávacích kampaní a zlepšovaly poskytování kariérního poradenství pro dívky a chlapce, to by se mělo zabývat stereotypním vnímáním rolí pohlaví, jakož i genderovými stereotypy ohledně pracovního a odborného zaměření, zejména ve vědách a nových technologiích; připomíná, že by to snížilo segregaci podle pohlaví na pracovním trhu a posílilo postavení žen, a přitom by jim to umožňovalo plně využít lidský kapitál, jež v EU představují dívky a ženy, a také by to šířilo diskuse o volbách vzdělání a kariéry ve školách a učebnách;

15. připomíná úlohu pedagogických sborů v oblasti pomoci a poradenství rodinám, pokud jde o zaměření dětí, aby děti nastupovaly na vzdělávací dráhu odpovídající jejich dovednostem, schopnostem a zálibám; zdůrazňuje, že fáze, v níž se poskytuje poradenství ohledně volby vzdělávací dráhy, je rozhodující fází a okamžikem, kdy se mohou projevit genderové stereotypy, jež mohou dlouhodobě ovlivnit schopnost dívek věnovat se profesní dráze, jež usnadní jejich osobní rozvoj a emancipaci.

16. vyzývá Komisi, aby prostřednictvím členských států pořádala specifické osvětové programy zaměřené na dívky o jejich zapojení do vysokoškolského vzdělávání a možných studijních oborech s odpovídajícími možnostmi zaměstnání na základě jejich schopností, a to s cílem povzbudit je v tom, aby se věnovaly takovým povoláním, v nichž běžně převažují muži, a zvýšila tak sebedůvěru nové generace žen; zdůrazňuje, že při budování sebedůvěry dívek a mladých žen hraje klíčovou úlohu i neformální učení;

17. vyzývá členské státy, aby rovněž využívaly evropské strukturální a investiční fondy a jejich prostřednictvím podporovaly programy, které aktivně pracují s rodiči dětí z vyloučených komunit, a aby podporovaly smysluplné a podněcující mimoškolní činnosti a činnosti během školních prázdnin;

18. vyzývá členské státy, aby vybízely k podpoře veřejných sítí mateřských školek a jeslí, předškolních vzdělávacích systémů a veřejných služeb v oblasti volnočasových aktivit pro děti;

19. vyzývá členské státy, aby zlepšovaly kvalitu vzdělání a odborné přípravy osob se zdravotním postižením nebo zvláštními vzdělávacími potřebami, aby také snižovaly jejich vysokou míru předčasného ukončení školní docházky a aby dodržovaly zásady inkluzivního vzdělávání s důrazem na aktivní zapojení těchto žáků, aby zlepšovaly jejich integraci do společnosti a tam, kde je to možné, do všeobecného vzdělávacího systému; vyzývá k okamžitému zlepšení přípravy učitelů za tímto účelem a k integraci genderového hlediska do této přípravy, jakož i do určování těžkostí s učením včetně rozvoje nástrojů pro screening zohledňujících rovnost žen a mužů a specifických vzdělávacích programů na začleňování hlediska rovnosti žen a mužů s cílem poskytovat dotčeným ženám a dívkám lepší příležitosti při hledání zaměstnání a posílit je k překonávání několikanásobné diskriminace;

20. vyzývá členské státy, aby zaručily rovný přístup ke vzdělání pro dívky a chlapce bez ohledu na jejich věk, pohlaví, socio-ekonomický status, kulturní zázemí či náboženství, a zdůrazňuje potřebu, aby evropské, vnitrostátní a místní orgány šířily specifické programy na integraci marginalizovaných komunit obecně ve školách, jakož i konkrétně integraci dívek z oněch komunit, jelikož často čelí mnohonásobné diskriminaci, a potom rovněž integraci všech minorit v evropské společnosti; poukazuje na to, že je důležité, aby dívky dokončovaly sekundární vzdělání, a zdůrazňuje, že je zapotřebí programů finanční pomoci určených ekonomicky znevýhodněným rodinám s cílem zabránit tomu, aby studenti, zejména dívky, neukončovaly studium předčasně;

21. vyzývá členské státy, aby poskytovaly aktivní podporu, jež je nezbytná k zajištění výuky jazyka hostující země pro přistěhovalkyně a jejich rodiny v rámci místních služeb bezplatného veřejného vzdělávání;

22. vyzývá členské státy, aby vypracovaly konkrétní programy, jež zajistí, aby romské dívky a mladé ženy neopouštěly primární, sekundární ani terciární vzdělávání, a aby rovněž zavedly zvláštní opatření pro mladistvé matky a dívky předčasně opouštějící školu s cílem podpořit zejména jejich nepřetržité vzdělávání a vstup na trh práce a poskytovat odbornou přípravu založenou na pracovní činnosti; rovněž členské státy a Komisi vyzývá, aby tato opatření zohlednily v rámci koordinace a hodnocení vnitrostátních strategií integrace Romů;

Středa, 9. září 2015

23. zdůrazňuje, že je zapotřebí zahrnout do projektů rozvojové spolupráce opatření zaměřená na vzdělávání dívek a žen;
24. zdůrazňuje, že je důležité věnovat zvláštní pozornost zásadě rovnosti žen a mužů ve školních osnovách a ve všech fázích vzdělávání;

Osnovy a vzdělávání

25. trvá na tom, že je třeba věnovat řádnou pozornost rovnosti žen a mužů ve všech jejich podobách, jako jsou školní osnovy, cíle rozvoje a výsledky učení, obsah a výukové programy a plány, jakož i potřebě zhodnotit postavení žen ve školních osnovách v různých oborech a zdůraznit jejich úlohu v obsahu výuky; je přesvědčen, že rovnost žen a mužů ve vzdělávání by měla řešit zásadu rovnosti a musí zahrnovat řadu otázek, jako je gramotnost, šikana, násilí, nenávistné projevy, lidská práva a občanská výchova;
26. zdůrazňuje, že vzdělávání musí u dívek a chlapců přispívat k utváření vnímavé a vyrovnané osobnosti respektující ostatní lidi a schopné empatie a vzájemného respektu, aby se zamezilo diskriminaci, agresivitě a šikaně;
27. zdůrazňuje, že školy by měly rozvíjet mezikulturní přístup ke vzdělání, a to s cílem podporovat otevřenost, vzájemný respekt a mezikulturní a mezináboženský dialog;
28. vyzývá příslušné orgány v členských státech, aby podporovaly rovnost žen a mužů v rámci svých komplexních programů sexuální výchovy a výchovy ke vztahům včetně výuky chlapců a dívek o vztazích založených na souhlasu, úctě a vzájemnosti, jakož i v oblasti sportovních a volnočasových aktivit, kde stereotypy a očekávání na základě pohlaví mohou ovlivnit vnímání sebe sama, zdraví, získávání dovedností, intelektuálního rozvoje, sociální integrace a budování identity dívek a chlapců;
29. uznává, že základním nástrojem k posílení postavení dívek a chlapců je citlivá, věku přiměřená a vědecky přesná sexuální výchova a vzdělávání v oblasti vztahů, jež jim pomohou přijímat dobře informovaná rozhodnutí a přispějí k obecnějším prioritám v oblasti veřejného zdraví, jako je snižování počtu neplánovaných těhotenství, snižování úmrtnosti rodiček a dětské úmrtnosti, prevence a včasná léčba pohlavně přenosných chorob a omezování nerovností v oblasti zdraví; vyzývá členské státy, aby zvážily možnost učinit povinnou věku přiměřenou sexuální výchovu a vzdělávání v oblasti vztahů ve školních osnovách pro všechny žáky primárního a sekundárního vzdělání a zdůrazňuje, že je důležité připravovat učitele se zvláštním důrazem na úctu k dívkám a ženám, jakož i na rovnost žen a mužů;
30. žádá, aby se součástí programů školních osnov staly sexuální výchova a vzdělávání v oblasti vztahů, jejichž cílem je posílit postavení dívek tím, že získají povědomí o vlastním těle a kontrolu nad ním, a současně požaduje, aby všechny další předměty školních osnov byly v souladu s těmito zásadami;
31. vyzývá Komisi, aby bojovala proti diskriminaci na základě sexuální orientace a genderové identity ve vzdělávacích zařízeních; naléhavě vyzývá Komisi, aby podporovala začlenění objektivních informací o problematice osob LGBTI do školních osnov; naléhavě vyzývá Komisi, aby usnadnila výměnu zkušeností mezi členskými státy, pokud jde o homofobní a transfobní šikana a obtěžování;
32. vybízí dívky a chlapce, aby se v rámci vzdělávání zajímali rovným dílem o všechny předměty bez ohledu na genderové stereotypy, zejména pokud jde o přírodovědecké a technické předměty včetně výuky chlapců o činnostech vnímaných jako ženské v oblastech, jako jsou domácí práce a péče, a podporuje rovné zastoupení dívek a chlapců v kolektivním rozhodování a vedení škol, jakož i ve všech mimoškolních aktivitách; vyzývá příslušné orgány, aby zaručily, že bude ochráněno financování těchto efektivních aktivit;

Středa, 9. září 2015

33. konstatuje, že je třeba přijmout opatření, jež zajistí konkrétní podporu ženám v oblastech kultury a vytváření a šíření uměleckých a duševních děl, budou bojovat proti strukturální diskriminaci a diskriminaci ze strany okolí, které jsou ženy v této oblasti vystaveny, podpoří vyvážené zastoupení žen a mužů, pokud jde o zveřejňované umělecké a kulturní výstupy a zajistí finanční podporu a pozitivní krok k nápravě nerovností v těchto oblastech;

34. vyzývá k rozvoji rovného přístupu a využívání informačních a komunikačních technologií a vzdělávání v této oblasti pro dívky a chlapce od předškolního vzdělávání dále, přičemž je třeba věnovat zvláštní pozornost dětem a mladým lidem z venkovských oblastí, marginalizovaných komunit a lidem se zvláštními potřebami s cílem zlepšit jejich počítačovou gramotnost, šířit účinné metody vzdělávací politiky a zlepšovat přípravu učitelů, což umožní zvýšit zastoupení žen mezi studenty a absolventy v oblasti matematiky, přírodních věd, inženýrství a technologie; v této souvislosti vítá všechny iniciativy a programy, jejichž cílem je získat dívky pro tyto oblasti studia a pro odpovídající výzkumnou kariéru;

35. zdůrazňuje, že je důležité zavést vzdělávací opatření, jež povedou k uznání a šíření povědomí o úloze žen v historii, přírodních vědách, politice, literatuře, umění, vzdělávání a dalších oblastech;

36. žádá, aby bylo vynaloženo veškeré úsilí k zajištění, že práce v oblasti předškolního vzdělávání, primárního vzdělávání a péče bude chápána jako hodnotné zaměstnání pro ženy i muže;

37. vyzývá členské státy, aby vytvořily nebo posílily vnitrostátní předpisy s úmyslem bojovat proti negativnímu dopadu stereotypních genderových rolí, které jsou založeny na hodnotách prosazovaných sdělovacími prostředky a reklamou, které příliš často oslabují působení škol v této oblasti;

38. vyzývá k vytvoření doplňkových činností, které budou posilovat formální učební plány, pokud jde o rovnost žen a mužů, a odborné přípravy pro podnikání, jakož i provádění neformálních vzdělávacích programů vzdělávání v oblasti rovnosti žen a mužů prostřednictvím místních orgánů;

39. vyzývá k novým podnětům k akreditaci neformálního vzdělávání s osvědčením o způsobilosti a k zajištění osvědčení o vysokém standardu při učení se prací, pokud jde o odborné vzdělávání, což by dívkám a ženám pomohlo najít lepší zaměstnání a vstoupit nebo se vrátit na trh práce, přičemž by ženám mělo být zajištěno, aby s nimi bylo zacházeno rovnoprávně s muži z hlediska důstojnosti a schopností;

40. vyzývá autory a vydavatele vzdělávacích materiálů, aby si byli vědomi nutnosti pokládat rovnost mužů a žen za kritérium pro produkci těchto materiálů, doporučuje při vytváření materiálů pro odbornou přípravu v oblasti rovnosti žen a mužů využívat týmy učitelů a studentů a konzultovat odborníky v oblasti rovnosti žen a mužů a výuky zohledňující rovnost žen a mužů;

41. vyzývá členské státy, aby připravily a šířily pokyny pro školy, tvůrce politik v oblasti vzdělání, učitele a osoby odpovědné za stanovení osnov tak, aby zahrnovaly hledisko rovnosti žen a mužů, a zajistili odstranění sexistických stereotypů, které učebnice a výukové materiály mohou zahrnovat v obsahu, textu nebo ilustracích, a povzbuzovaly je k boji proti existujícímu sexismu v literatuře, filmu, hudbě, hrách, sdělovacích prostředcích, reklamě a jiných oblastech, které zásadním způsobem přispívají ke změně postojů, chování či identity chlapců a dívek;

42. uznává, že učitelé hrají hlavní úlohu při utváření vzdělávací identity a mají významný vliv na aspekty genderového chování ve škole; připomíná, že ještě zbývá udělat mnoho práce k tomu, aby učitelé získali znalosti o tom, jak mohou co nejlépe prosazovat rovnost pohlaví; zdůrazňuje proto, že je zapotřebí zajistit komplexní počáteční i pokračující odbornou přípravu učitelů na všech úrovních formálního i neformálního vzdělávání, včetně vzájemného učení a spolupráce s externími organizacemi a agenturami, za účelem budování povědomí o vlivu genderových rolí a stereotypů na sebedůvěru jejich studentů a na výběr specializace v průběhu jejich studií; zdůrazňuje, že dívky potřebují mít ve školách a na univerzitách pozitivní ženské a mužské vzory, aby dokázaly rozpoznat a co nejlépe využít svůj vlastní potenciál bez obav z jakékoli diskriminace nebo nejednoznačnosti související s příslušností k určitému pohlaví;

Středa, 9. září 2015

43. zdůrazňuje potřebu začlenit studium a uplatňování zásady rovnosti žen a mužů jak do základní, tak do navazující odborné přípravy učitelů, aby byly odstraněny veškeré překážky, které brání realizaci plného potenciálu studentů bez ohledu na jejich pohlaví;

44. je pevně přesvědčen, že vzdělávání má transformační potenciál v oblasti prosazování rovnosti žen a mužů; uznává, že programy formálního vzdělávání a neformálního vzdělávání musí řešit násilí a diskriminaci na základě pohlaví, obtěžování, homofobii a transfobii ve všech jejich podobách, včetně kybernetické šikany či on-line obtěžování, a bojovat proti těmto jevům; uznává, že vzdělání k rovnosti pohlaví a proti násilí na základě pohlaví je závislé na školním prostředí, které je bezpečné a svobodné od násilí;

45. zdůrazňuje, že je nutné zahájit iniciativy zaměřené na zvyšování povědomí, vzdělávání a začleňování hlediska rovnosti žen a mužů pro všechny, kdo se podílejí na vzdělávací politice, jakož i pro rodiče a zaměstnavatele;

46. vyzývá členské státy, aby zaujaly mezigenerační přístup ke vzdělání a zajistily rovný přístup k formálnímu a neformálnímu vzdělání tak, že do svých vzdělávacích systémů začlení poskytování dostupné a kvalitní péče o děti, jakož i péči o starší a další závislé osoby; vyzývá členské státy, aby se zapojily do iniciativ, které snižují přímé i nepřímé náklady na vzdělání, a zvýšily kapacitu veškerých sítí jeslí, školek, předškolních, školních a mimoškolních zařízení za náležitého dodržování zásad začlenění dětí žijících v chudobě nebo ohrožených chudobou; zdůrazňuje, že je to významné za účelem pomoci všem ženám a mužům včetně samoživitelů dosáhnout rovnováhy mezi rodinným životem a prací a zaručit účast žen na celoživotním vzdělávání a odborné přípravě, což dále povede k vytvoření pozitivních vzorů k posílení postavení dívek;

47. zdůrazňuje, že jakákoli strategie na podporu rovnosti žen a mužů a posílení postavení dívek a žen musí aktivně zapojovat a angažovat chlapce a muže;

48. zdůrazňuje, že je důležité, aby orgány veřejné správy pořádaly v rámci terciárního vzdělávání informační přednášky a prováděly výzkum, což by bylo zaměřeno na význam a rozsah rovnosti žen a mužů, zejména tím, že do příslušných školních osnov začlení vzdělávání v problematice rovnosti žen a mužů a zavedou zvláštní postgraduální studijní programy a budou podporovat výzkumné projekty a specializované průzkumy v této oblasti;

49. vyzývá orgány EU a členské státy, aby dosáhly pokroku v otázce vzájemného uznávání diplomů, osvědčení a dalších dokumentů dokládajících odborné kvalifikace vydávaných v různých členských státech, jakož i v otázce koordinace a harmonizace vnitrostátních pravidel pro přístup k různým profesím, aby emigrantky ze zemí Unie i mimo Unii mohly získat pracovní místa odpovídající jejich odborné přípravě a kvalifikacím;

Investice, monitorování a hodnocení

50. konstatuje, že je třeba zajistit monitorování a hodnocení pokroku v důsledku přijetí politiky v oblasti rovnosti pohlaví ve vzdělávacích institucích nezávislými subjekty, nepřetržité sdělování informací tvůrcům politik na místní, regionální, vnitrostátní a evropské úrovni o všech přijatých opatřeních a dosaženém pokroku v této oblasti, a že je naléhavě třeba zavést hledisko pohlaví jako prvek interního i externího hodnocení vzdělávacích institucí;

51. zdůrazňuje významnou úlohu, již hraje spolupráce různých správních orgánů v oblasti vzdělávání a výměna osvědčených postupů v oblasti přípravy projektů a programů, jejichž cílem je zvyšovat povědomí o zásadách koedukace a skutečné rovnosti žen a mužů, a jejich předávání dalším členům akademické obce;

52. vyzývá Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE), aby ve všech oblastech politiky pokračoval ve shromažďování údajů týkajících se rovnosti žen a mužů a srovnávacích přehledech výsledků včetně těch z oblasti vzdělávání, a znovu opakuje, že je důležité provádět studie dopadu politiky v oblasti vzdělávání k řešení nerovnosti žen a mužů, poskytovat kvalitativní a kvantitativní nástroje pro posouzení tohoto dopadu a rovněž následovat rozpočtové strategie založené na pohlaví k podpoře přístupu k vzdělávacím zdrojům a práva na ně;

Středa, 9. září 2015

53. uznává, že má zásadní význam posuzovat dopad budoucích právních předpisů v oblasti vzdělávání z hlediska rovnosti žen a mužů a v případě potřeby je nutné také revidovat stávající právní předpisy v souladu s touto zásadou;
54. zdůrazňuje, že kontrolní postupy pro provádění programů rovnosti žen a mužů a příslušná hodnocení musí být prováděny vzdělávacími výzkumnými středisky v úzké spolupráci s odborníky v oblastech otázek rovnosti žen a mužů, subjekty zřízenými EU nebo místními orgány; žádá, aby členské státy a Komise shromažďovaly kvantitativní a kvalitativní údaje rozdělené podle pohlaví;
55. navrhuje vytvoření výročního evropského ocenění za rovnost žen a mužů pro vzdělávací instituce, které při plnění tohoto cíle dosáhly vynikajících výsledků, a nabádá členské státy, aby totéž učinily na vnitrostátní úrovni;
56. zdůrazňuje, že je třeba vypracovat akční plány a přidělovat finanční prostředky pro provádění genderově specifických vzdělávacích projektů, jakož i vzdělávacích struktur zohledňujících genderové aspekty, a doporučuje využívat evropské nástroje, které jsou k dispozici pro tento účel, zejména investiční plán, program Horizont 2020 a evropské strukturální fondy včetně Evropského sociálního fondu;

o

o o

57. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám členských států.
-